

**SVEUČILIŠTE U RIJECI
FILOZOFSKI FAKULTET**

**Sveučilišni diplomski studij
Povijest
(dvopredmetni)**

**Izvedbeni planovi
zimski semestar akademske godine
2023./2024.**

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Lokalna i zavičajna povijest u suvremenoj nastavi		
Studij	Sveučilišni diplomski studij <i>Povijest</i> (dvpredmetni)		
Semestar	I.		
Akadska godina	2023./2024.		
Broj ECTS-a	3		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+0		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	ne		
Nositelj kolegija	doc. dr. sc. Andrea Roknić Bežanić		
	Kabinet	F-448/IV	
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Dostupno na mrežnim stranicama Odsjeka		
	Telefon	051/ 265-730	
	e-mail	aroknic@ffri.uniri.hr	
Suradnik na kolegiju			
	Kabinet		
	Vrijeme za konzultacije		
	Telefon		
	e-mail		
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
<p>Kolegij će studentima ponuditi mogućnost istraživanja teme po vlastitom izboru koja odgovara sadržaju kolegija unutar kojega će se razvijati istraživanje i samostalni rad studenata, a produkt toga rada bit će izrada projekta revalorizacije jednog izabranog lokaliteta na način koji bi se uklopio u suvremenu nastavu povijesti. Drugi dio kolegija usmjeren je na planiranje i izvedbu nastavne situacije u kojoj će studenti temeljem provedenog istraživanja osmisliti i prezentirati nastavnu situaciju u skladu sa obrađenom seminarskom temom te time usvajati nastavničke kompetencije. Studenti će tako moći primijeniti znanja o vođenju nastavne pripreme, izradi prezentacije, pripremi nastavnih materijala i pomagala itd. Kolegij je vezan uz društveno-korisno učenje.</p>			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
Studenti će nakon odslušanog kolegija moći:			
<ul style="list-style-type: none"> - nabrojati osnovne značajke povijesti Rijeke i Kvarnerskog primorja - interpretirati povijesne događaje na način suvremene nastave povijesti koja uključuje korištenje interaktivnih alata, izradu metodičkih pomagala, osmišljavanje grupnih oblika rada - analizirati lokalnu i zavičajnu povijest putem suvremenih metodičkih postupaka koji uključuju primjenu strategije poučavanja osjetljivih i kontroverznih tema te multiperspektivnost - izraditi prijedlog projekta revalorizacije lokaliteta - osmisliti nastavnu situaciju			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X		X	X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
X			
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Pohađanje nastave	1	0	
Terenska nastava	0,1	5	

Projekt	0,9	35
Praktični rad	0,5	30
Esej	0,5	30
UKUPNO	3	100

Opće napomene:

Varijanta 1 bez završnog ispita

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

Bertoša, Miroslav, Izazovi povijesnog zanata: lokalna povijest i sveopći modeli, Antibarbarus, Zagreb, 2002.(odabrana poglavlja)
 Dukovski, Darko, Istra i Rijeka u prvoj polovici 20. stoljeća (1918.- 1947.), Leykam international, Zagreb, 2011.(odabrana poglavlja)
 Dukovski, Darko, Istra i Rijeka u Hrvatskom proljeću, Alinea d.o.o., Zagreb, 2007. (odabrana poglavlja)
 Kobler, Giovanni, Memorie per la storia della liburnica citta di Fiume, Fiume, 1896. (odabrana poglavlja) ili
 Kobler, Giovanni, Povijest Rijeke, Opatija, 1995. (odabrana poglavlja)
 Adamićevo doba. 1780.-1830. : riječki trgovac u doba velikih promjena, Rijeka, 2005. (odabrana poglavlja)
 Doba modernizacije: 1780.-1830. : more, Rijeka, Srednja Europa, Rijeka, 2006. (odabrana poglavlja)
 Povijest Rijeke, Izdavački centar Rijeka, Rijeka, 1988. (odabrana poglavlja)

IZBORNA LITERATURA

Rijeka, geografija, etnologija, ekonomija, saobraćaj, povijest, kultura. Zbornik, Rijeka, 1953. (odabrana poglavlja)
 Matejčić, R., Kako čitati grad. Rijeka jučer, danas, Rijeka, 2007.
 Strčić, P., Supilova politika u Rijeci (1900.-1914.), Rijeka, VIII, 1, Rijeka, 2003., str. 65-92.
 Strčić, P., Rijeka od kraja XVIII. stoljeća do 1918. godine. Prilog za nacrt povijesne sinteze, Rijeka, I, 1, Rijeka, 1994., str. 49-72.
 Karaman, Igor, Jadranske studije: prilozi ekonomsko-socijalnoj historiji Rijeke, Hrvatskog primorja i Dalmacije od XVIII do XX stoljeća, Rijeka, 1992. (odabrana poglavlja)
 Bartulović, Željko, Sušak 1919.-1947.: državopravni položaj grada, Rijeka, 2004. (odabrana poglavlja)
 Dodatna literatura će se odrediti prema temi i interesima studenata za seminare

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su obvezni pohađati nastavu, minimalno 70%.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

konzultacije
 web stranice Filozofskog fakulteta tj. Odsjeka za povijest
 e-pošta
 Merlin

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

konzultacije
 e-pošta

NAČIN POLAGANJA ISPITA

/

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.

Studenti su dužni pridržavati se rokova za izradu, pisanje seminarskog rada te njegovo izlaganje. Za svaki dan kašnjenja od utvrđenog dana za predaju rada gubi se po 2 ocjenska boda.

ISPITNI ROKOVI

Zimski	2. 2. / 16. 2. 2024. u 10h
Ljetni	12. 6. / 12. 7. 2024. u 10h
Jesenski	30. 8. / 13. 9. 2024. u 10h

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
1.	Uvodno predavanje
2.	Povijest Rijeke i Kvarnerskog primorja u 19. st.
3.	Povijest Rijeke i Kvarnerskog primorja u 20. st.
4.	Metode proučavanja i interpretacije lokalne baštine
5.	Međupredmetna interpretacija lokalne baštine
6.	Lokalna baština u udžbenicima povijesti
7.	Suradničko učenje kao model proučavanja baštine
8.	Poticanje učenika na samostalno istraživanje svoga zavičaja
9.	Case study: Trsatska gradina
10.	Case study: Riječka industrijska baština
11.	Terenska nastava (primjer organizirana posjeta muzeju)
12.	Case study: Rijeka nakon 1918.
13.	Case study: poslijeratna Rijeka
14.	Zaključno predavanje
15.	Esej

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Nabrojati osnovne značajke povijesti Rijeke i Kvarnerskog primorja	Povijest Rijeke i Kvarnerskog primorja - primjeri	predavanje individualni rad	diskusija esej
Interpretirati povijesne događaje na način suvremene nastave povijesti koja uključuje korištenje interaktivnih alata, izradu metodičkih pomagala, osmišljavanje		predavanje individualni rad	diskusija esej

grupnih oblika rada			
Analizirati lokalnu i zavičajnu povijest putem suvremenih metodičkih postupaka koji uključuju primjenu strategije poučavanja osjetljivih i kontroverznih tema te multiperspektivnost	Metode i oblici proučavanja i interpretacije lokalne i zavičajne povijesti	predavanje individualni rad grupni rad terenska nastava	diskusija esej
Izraditi prijedlog projekta revalorizacije lokaliteta		individualni rad	diskusija esej praktični rad i prezentacija
Osmisliti nastavnu situaciju	„Case study“	predavanje individualni rad grupni rad	diskusija esej praktični rad i prezentacija

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Metodika nastave povijesti
Studij	Sveučilišni diplomski studij <i>Povijest</i> (dvpredmetni)
Semestar	III.
Akadska godina	2023./2024.
Broj ECTS-a	4
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+15
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne
Nositelj kolegija	doc. dr. sc. Maja Čutić Gorup
	Kabinet F-447
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Dostupno na mrežnim stranicama Odsjeka
	Telefon 051/265-731
	e-mail mcutic@ffri.uniri.hr
Suradnik na kolegiju	
	Kabinet
	Vrijeme za konzultacije
	Telefon
	e-mail
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
<p>Studenti će proučavati kako se mogu najbolje pripremiti za uspješan školski sat. Objasniti će im se izvannastavni rad, različiti primjeri terenske nastave i uloga digitalnih obrazovnih materijala u nastavi povijesti. U kolegiju studenti će se upoznati s interdisciplinarnim pristupom u povijesti kao znanosti i u Povijesti kao nastavnom predmetu. U kolegiju će se objasniti primjena multiperspektivnosti, poučavanje o osjetljivim i kontroverznim temama, povijesnim činjenicama i povijesnim interpretacijama te razvoj kritičkog i kreativnog mišljenja u nastavi povijesti. Studenti će se upoznati s pet domena predmetnog kurikuluma Povijesti koji se oslanja na povijesnu znanost, a to su: društvo, politika, ekonomija, znanost i tehnologija te filozofsko-religijsko-kulturno područje. Studenti će usvojiti potrebna znanja o planiranju u nastavi povijesti te formativnom i sumativnom vrednovanju učeničkih postignuća u osnovnoj i srednjoj školi. Važno mjesto u kolegiju zauzima pristup učenicima s teškoćama u nastavi povijesti. Studenti će upoznati metodologiju analize udžbenika, a upoznat će se i sa smjerovima nastave povijesti u drugim zemljama. Posebno će se analizirati nastojanja Vijeća Europe u podizanju kvalitete povijesnog obrazovanja. U kolegiju će biti istaknuta vrijednost zavičajne povijesti u nastavi. Posebno će se objasniti važnost promicanja dostojanstva ljudske osobe, interkulturalizma, tolerancije i ostalih vrijednosti demokratskog građanskog društva u nastavi povijesti. Svoje znanje studenti će pokazati samostalnom izradom pripreme za nastavnu jedinicu za osnovnu i srednju školu i izvođenjem nastavnog sata u skladu s ishodima koje su naveli u pripremi u sklopu vježbi kolegija. Važno mjesto u pripremi ima plan ploče u obliku prezentacije. Tijekom vježbi u osnovnoj i srednjoj školi studenti će naučiti opisati i upotrijebiti školsku dokumentaciju.</p>	
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA	
<p>Po završetku nastave iz navedenog kolegija student će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasniti povezanost povijesti kao znanosti i nastavnog predmeta; - objasniti pristup učenicima s teškoćama; - razlikovati formativno i sumativno vrednovanje; - samostalno napisati pripreme za nastavnu jedinicu za osnovnu i srednju školu;	

- stečena znanja primijeniti u izvođenju svih tipova nastavnog sata i različitih vrsta nastave;
- opisati i upotrijebiti školsku dokumentaciju.

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Vježbe	Konzultacije	Samostalni rad
X	X	X	X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Multimedija i mreža
X		X	X

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	1,5	0
Terenska nastava	0,2	10
Priprema i prezentacija nastavne jedinice	0,5	20
Kolokvij	0,8	30
ZAVRŠNI ISPIT	1	40
UKUPNO	4	100

Opće napomene:

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

1. KOREN, Snježana. *Čemu nas uči povijest? Nastava povijesti, ideje o učenju/poučavanju i ishodi učenja – priručnik za nastavnike*, Zagreb, 2014.
2. STRADLING, Robert. *Nastava europske povijesti 20. stoljeća*, Zagreb, 2003.
3. STRADLING, Robert. *Multiperspektivnost u nastavi povijesti*, Zagreb, 2005.
4. časopis *Povijest u nastavi* (izbor članaka)

Odabrana udžbenička literatura.

IZBORNA LITERATURA

1. FELICIA, Patrik. *Digitalne igre u školama. Priručnik za učitelje*, Brussels, 2009.
2. IRWING-DEVITIS, Linda – BROMLEY, Karen – MODLO, Marcia. *50 grafičkih mapa*, Zagreb, 2014.
3. JENSEN, Eric. *Super – nastava – nastavne strategije za kvalitetnu školu i uspješno učenje*, Zagreb, 2003.
4. MATIJEVIĆ, Milan - TOPOLOVČAN, Tomislav. *Multimedijaska didaktika*, Zagreb, 2017.
5. *Holokaust u nastavi: priručnik za nastavnike*, Zagreb, 2005.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su dužni dolaziti na predavanja i vježbe te hospitacije u osnovnoj i srednjoj školi.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

- Usmeno

- Pismeno: a) oglasna ploča Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta u Rijeci b) web-stranice Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta u Rijeci	
Merlin	
KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA	
Usmene konzultacije, mail	
NAČIN POLAGANJA ISPITA	
Pismeno	
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE	
Datum održavanja terenske nastave biti će naknadno objavljen.	
Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	7. 2. / 21. 2. 2024. u 12h
Ljetni	19. 6. / 3. 7. 2024. u 12h
Jesenski	28. 9. / 11. 9. 2024. u 12h
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEME
I.	Uvod u kolegij
II.	Planiranje u nastavi povijesti: obrada, ponavljanje i sistematizacija gradiva u nastavi povijesti
III.	Metodika nastave povijesti i suvremena metodologija povijesne znanosti
IV.	Interdisciplinarnost u nastavi povijesti
V.	Interpretacije u nastavi povijesti
VI.	Multiperspektivnost u nastavi povijesti
VII.	Osjetljive i kontroverzne teme u nastavi povijesti
VIII.	Kolokvij
IX.	Zavičajna povijest i terenska nastava
X.	Vrednovanje znanja u nastavi povijesti
XI.	Aktivno učenje i kritičko mišljenje u nastavi povijesti
XII.	Prednosti i nedostaci online nastave
XIII.	Primjer terenske nastave – nastava u muzeju - radionice za učenike osnovnih škola u sklopu nastave povijesti
XIV.	Završna razmatranja
	Terenska nastava

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEME
I.	Uvod u vježbe Metodike nastave povijesti
II.	Upute za pisanje pripreme za nastavnu jedinicu
III.	Prezentacija pripreme za nastavnu jedinicu: usmeno i pismeno
IV.	Prezentacija pripreme za nastavnu jedinicu: usmeno i pismeno
V.	Prezentacija pripreme za nastavnu jedinicu: usmeno i pismeno
VI.	Prezentacija pripreme za nastavnu jedinicu: usmeno i pismeno

VII.	Prezentacija pripreme za nastavnu jedinicu: usmeno i pismeno
VIII.	Prezentacija pripreme za nastavnu jedinicu: usmeno i pismeno
IX.	Prezentacija pripreme za nastavnu jedinicu: usmeno i pismeno
X.	Prezentacija pripreme za nastavnu jedinicu: usmeno i pismeno
XI.	Prezentacija pripreme za nastavnu jedinicu: usmeno i pismeno
XII.	Prezentacija pripreme za nastavnu jedinicu: usmeno i pismeno
XIII.	Primjer terenske nastave – nastava u muzeju - radionice za učenike osnovnih škola u sklopu nastave povijesti
XIV.	Završna razmatranja

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Objasniti povezanost povijesti kao znanosti i nastavnog predmeta.	Analiza povijesnih izvora, samostalni rad učenika, referati, seminari, eseji.	frontalni rad, grupni rad, diskusija.	priprema i prezentacija nastavne jedinice, kolokvij, završni ispit
Objasniti pristup učenicima s teškoćama.	Organizacija škole, programi, priprema za nastavnu jedinicu.	frontalni rad, grupni rad, diskusija	kolokvij, završni ispit
Razlikovati formativno i sumativno vrednovanje.	Formativno i sumativno vrednovanje.	frontalni rad, diskusija	završni ispit
Samostalno napisati pripreme za nastavnu jedinicu za osnovnu i srednju školu.	U pripremi za nastavnu jedinicu treba navesti vještine, tehničke koncepte, ishode, nastavna sredstva, metode i oblike rada i artikulaciju sata.	priprema i prezentacija nastavne jedinice(studenti)	priprema i prezentacija nastavne jedinice, kolokvij, završni ispit
Stečena znanja primijeniti u izvođenju svih tipova nastavnog sata i različitih vrsta nastave.	Obrada nastavne jedinice te ponavljanje i sistematizacija nastavnih jedinica.	priprema i prezentacija nastavne jedinice (studenti)	priprema i prezentacija nastavne jedinice, kolokvij, završni ispit
Opisati i upotrijebiti školsku dokumentaciju.	Hospitacije studenata u osnovnoj i srednjoj školi (matična knjiga učenika, registar učenika upisanih u matičnu knjigu, razredna knjiga, knjige evidencije, mapa stručne prakse, spomenica škole i dr.).	hospitacije studenata u osnovnoj i srednjoj školi	završni ispit

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Osjetljive i kontroverzne teme u nastavi povijesti		
Studij	Sveučilišni diplomski studij <i>Povijest</i> (dvpredmetni)		
Semestar	III.		
Akadska godina	2023./2024.		
Broj ECTS-a	3		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+0		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne		
Nositelj kolegija	izv. prof. dr. sc. Mila Orlić		
	Kabinet	F-445	
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Dostupno na mrežnim stranicama Odsjeka. Četvrtkom od 12:00 do 13:00h.		
	Telefon	051/265-735	
	e-mail	milaorlic@uniri.hr ; orlicmila@gmail.com	
Suradnik na kolegiju			
	Kabinet		
	Vrijeme za konzultacije		
	Telefon		
	e-mail		
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
<p>Teorijsko-metodološki pristupi osjetljivim i kontroverznim temama; kritička analiza raznih oblika osjetljivih i kontroverznih tema u nastavi povijesti, u politici sjećanja i kolektivnog pamćenja. Posebna pažnja bit će posvećena slijedećim temama te njihovim mogućim interpretacijama, kao i njihovim problematičnim manipulacijama i zloupotrebama:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Drugi svjetski rat na prostoru Hrvatske: Jasenovac i zločini NDH - Ratovi iz '90-ih u širem regionalnom kontekstu - Historijska imagologija - Stereotipni prikazi „drugog“ - Rasne i etničke predrasude - Rodne predrasude; herstory - Trauma i strah <p>Unutar kolegija studenti/ce će biti upoznati sa suvremenim metodama i tehnikama u pristupu osjetljivim i kontroverznim temama na nastavi.</p>			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
<ul style="list-style-type: none"> - Prepoznati i kritički analizirati razne oblike osjetljivih i kontroverznih tema u nastavi povijesti, u raznim oblicima politika sjećanja i kolektivnog pamćenja; - Samostalno istraživati i primijeniti metode pristupa osjetljivim i kontroverznim temama u nastavi povijesti; - Koristiti digitalne izvore/arhive i ostalu web građu.			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X		X	X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
X			
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	1	0
Istraživanje i praktični rad	0,9	45
Kontinuirana provjera znanja	0,9	45
Terenska nastava	0,2	10
UKUPNO	3	100

Opće napomene:

Varijanta 1 bez završnog ispita

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

1. Materijali za nastavu o osjetljivim i kontroverznom temama: Council of Europe, Living with Controversy. Teaching Controversial Issues Through Education for Democratic Citizenship and Human Rights (EDC/HRE): <https://rm.coe.int/16806948b6>; Teaching Controversial Issues. A guide for teachers: <https://oxfamilibrary.openrepository.com/bitstream/handle/10546/620473/gd-teaching-controversial-issues-290418-en.pdf?sequence=1&isAllowed=y>; te razni materijali sa poveznice <https://www.euroclio.eu/>, <https://www.euroclio.eu/project/history-that-connects/>
2. N. Badurina, U. Bauer, J. Marković (ur.), Naracije straha, Zagreb, 2019. (odabrana poglavlja)
3. N. Blanuša, „Trauma and Taboo: Forbidden Political Questions in Croatia“, u: Politička misao, vol.54, br.1-2, 2017.
4. I. Goldstein, Kontroverze hrvatske povijesti 20. stoljeća, Zagreb, 2019. (odabrana poglavlja)
5. R. Jambrešić Kirin, „Strah, čovječnost i upravljanje baštinom rata: dvije naracije iz zapadne Slavonije“, u: Narodna umjetnost, vol. 57, br. 1, 2020.
6. M. Kasapović, „Genocid u NDH: Umanjivanje, banaliziranje i poricanje zločina“, u: Politička misao, vol.55, br.1, 2018.
7. N. Mataušić, Diana Budisavljević. Prešućena heroina Drugog svjetskog rata, Zagreb, 2020.
8. M. Orlič, „Javni diskursi, nacionalne memorije i historiografija na sjevernojadranskom prostoru“, u: Časopis za povijest Zapadne Hrvatske, br.6-7, 2012.
9. D. Stojanović, „Kako učiti o Srebrenici?“, u: Školegijum, br.7, 2014.
10. D. Švigir, „Slika „drugoga“: predodžbe o Srbima u hrvatskim udžbenicima povijesti za osnovnu školu od 1990. Do 2012. Godine“, u: Historijski zbornik, vol. 71, br. 1, 2018.
11. Odabrani znanstveni članci o temama o kojima će biti govora na predavanjima.

IZBORNA LITERATURA

1. B. Bogdanović, Ukleti Neimar, Novi Sad, 2011.
2. U. Brunnbauer (ur.), Re(Writing) History – Historiography in Southeast Europe after socialism, Münster 2004.
3. M. Brkljačić, S. Prlenda (ur.), Kultura pamćenja i historija, Zagreb, 2006.
4. T. Cipek, „The Spectre of Communism Is Haunting Croatia. The Croatian Right’s Image of the Enemy“, u: Politička misao, vol.54, br.1-2, 2017.
5. L. David, The Past Can't Heal Us. The Dangers of Mandating Memory In the Name of Human Rights, Cambridge, 2020.
6. S. Gensburger, S. Lefranc, Beyond Memory. Can We Really Learn From the Past, Glasgow, 2020.
7. G. Ognjenovic, J. Jozelic (eds.), Nationalism and the Politicization of History in the Former Yugoslavia, 2021.
8. D. Pauković, V. Pavlaković, „The Controversial Commemoration: Transnational Approaches to Remembering Bleiburg“, u: Politička misao, vol.55, br.2, 2018.

9. S. Petrungraro, Pisati povijest iznova, Zagreb 2009.
 10. T. Ponoš, „Sisak 1990. - 1991: ratni zločini nad Srbima“, u: Tragovi, Vol.3, br.2, 2020.
 11. J. Subotić, Yellow Star, Red Star. Holocaust Remembrance after Communism, Cornell, 2019.
 12. Odabrani znanstveni članci o temama o kojima će biti govora na predavanjima.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su dužni biti nazočni na 70% predavanja.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

E-mail, oglasna ploča.

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

E-mail, konzultacije.

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima.

ISPITNI ROKOVI

Zimski	30. 1. / 22. 2. 2024. u 10h
Ljetni	27. 6. / 18. 7. 2024. u 11h
Jesenski	30. 8. / 13. 9. 2024. u 10h

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEMA
I.	Uvodno predavanje
II.	Teorijsko-metodološki pristup osjetljivim i kontroverznim temama
III.	Teorijsko-metodološki pristup osjetljivim i kontroverznim temama u nastavi povijesti
IV.	Teorijsko-metodološki pristup osjetljivim i kontroverznim temama u politici pamćenja i kolektivnom sjećanju
V.	Manipulacije i zlouporabe povijesti
VI.	Razni oblici izvora i građe
VII.	Historijska imagologija
VIII.	Trauma i strah
IX.	Drugi svjetski rat na prostoru Hrvatske: Jasenovac i zločini NDH
X.	Ratovi iz '90-ih u širem regionalnom kontekstu
XI.	Rasne i etničke predrasude i stereotipni prikazi „Drugog“
XII.	Rodne predrasude; herstory
XIII.	Terenska nastava
XIV.	Kolokvij
XV.	Popravni kolokvij i završno predavanje

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Prepoznati i kritički analizirati razne oblike osjetljivih i kontroverznih	Teorijsko-metodološki pristupi osjetljivim i kontroverznim temama; Analiza raznih oblika osjetljivih	Predavanje, tumačenje, čitanje predložene literature, komparacija, poticanje diskusije.	Aktivnost u nastavi, istraživanje i praktični rad.

tema u nastavi povijesti, politici pamćenja i kolektivnog sjećanja	i kontroverznih tema te načina na koje se prezentiraju u nastavi povijesti, ali i širem kontekstu javnog prostora, politika pamćenja i kolektivnih sjećanja.		
Samostalno istraživati i primijeniti metode pristupa osjetljivim i kontroverznim temama u nastavi povijesti.	Analiza raznih oblika osjetljivih i kontroverznih tema te načina na koje se prezentiraju u nastavi povijesti, ali i širem kontekstu javnog prostora, politika pamćenja i kolektivnih sjećanja; terenska nastava.	Predavanje, tumačenje, čitanje predložene literature, rasprava, poticanje diskusije, terenska nastava.	Aktivnost u nastavi, istraživanje i praktični rad, esej, izlaganje samostalnog rada.
Koristiti digitalne izvore/arhive i ostalu web građu.	Izvori i građa: digitalni arhivi, interaktivne web stranice i podcasti.	Korištenje raznih oblika izvora i građe.	Aktivnost u nastavi, istraživanje i praktični rad.

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Holokaust u nastavi povijesti		
Studij	Sveučilišni diplomski studij <i>Povijest</i> (dvpredmetni)		
Semestar	I., III.		
Akadska godina	2023./2024.		
Broj ECTS-a	3		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	0+15+15		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Da		
Nositelj kolegija	doc. dr. sc. Andrea Roknić Bežanić		
	Kabinet	F-448	
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)			
	Telefon		
	e-mail	aroknic@uniri.hr	
Suradnik na kolegiju	dr. sc. Lovro Kralj, asistent		
	Kabinet	F-437	
	Vrijeme za konzultacije	Dostupno na mrežnim stranicama Odsjeka	
	Telefon	099 827 8197	
	e-mail	lovro.kralj@uniri.hr ; kralj_lovro@phd.ceu.edu	
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
<ol style="list-style-type: none"> Što je Holokaust? Evolucija obrazovanja o Holokaustu na međunarodnoj razini Holokaust kao studij slučaja za obrazovanje o prevenciji genocida i ljudskim pravima Arhivski izvori o Holokaustu u nastavi povijesti Digitalni alati u obrazovanju o Holokaustu Fotografija kao povijesni izvor u nastavi povijesti o Holokaustu Video materijal i film o Holokaustu u nastavi povijesti Svjedočanstva preživjelih u obrazovanju o Holokaustu Kultura i politika sjećanja na Holokaust: globalni i lokalni pristupi Borba protiv negiranja i distorzije Holokausta.			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
Nakon odslušanog kolegija i uspješno izvršenih obveza predviđenih ovim programom, studenti će moći: -Identificirati i kritički evaluirati različite pristupe obrazovanju o Holokaustu i drugim genocidima -Primijeniti različite teorijske perspektive o pedagogiji o Holokaustu u nastavi povijesti -Kombinirati i modificirati različite obrazovne metode o poučavanju Holokausta i prilagoditi ih različitim dobnim skupinama učenika -Demonstrirati korištenje prikladnih arhivskih izvora, fotografija, digitalnih alata i video materijala pri poučavanju o Holokaustu i drugim genocidima u nastavi povijesti			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
	X	X	X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
		X	
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	

Pohađanje nastave	1	0
Aktivnost na nastavi	0.50	25
Prezentacija	0.50	25
Seminarski rad	1	50
UKUPNO	3	100

Opće napomene:

Varijanta 1 bez završnog ispita

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Seminarski rad – odnosi se na pisani rad u kojem će studenti implementirati konceptualna, teorijska i empirijska znanja stečena kroz kolegij. Studenti mogu napisati 1) kritički osvrt na neku od postojećih tema koristeći sekundarnu literaturu ili 2) istraživački rad u kojem će biti korišteni primarni izvori. Očekivana dužina seminarskog rada je od 12-15 stranica (font Times New Roman, veličina 12, razmak 2,0) uključujući fusnote i bibliografiju koja će biti u skladu s „Chicago Manual of Style“ referencama. U seminarskom radu studenti će koristiti minimalno 6 jedinica literature (jedinica se referira na: primarne izvore, akademske članke, stručne knjige). Studenti su dužni predati seminarski rad putem e-maila 7 dana prije datuma održavanja odabranog ispitnog roka. Seminarski rad nosi ukupno 50% bodova koje nosi čitavi kolegij.

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

Nenad Popović (ur.), *Holokaust u nastavi: priručnik za nastavnike* (Zagreb: Durieux, 2005).

IZBORNA LITERATURA

-Samuel Totten (ed.) *Teaching about Genocide: Advice and Suggestions from Professors, High School Teachers, and Staff Developers, Volume 3* (Rowman & Littlefield, 2020).

-Dmytro Desiatov (2016). „The Methodological Principles of Genocide Teaching in the School Courses of History“ *Regional Formation and Development Studies*, No. 1 (18): 43-50.

-Karen Polak (2013). „Teaching about the genocide of the Roma and Sinti during the Holocaust: chances and challenges in Europe today“ *Intercultural education* Vol. 24 (1-2): 79-92.

-Gross, Z. (2010). „Holocaust education in Jewish schools in Israel: Goals, dilemmas, challenges“ *Prospects*, 40(1), 93-113.

-B. Davis and E. Rubinstein-Avila (2013). „Holocaust education. Global forces shaping curricula integration and implementation“ *Intercultural Education*, Vol. 1–2, 1–18.

-Theodor Adorno. „Education after Auschwitz“ (<https://josswinn.org/wp-content/uploads/2014/12/AdornoEducation.pdf>)

-Jovan Byford. *Picturing Genocide in the Independent State of Croatia: Atrocity Images and the Contested Memory of the Second World War in the Balkans* (Bloomsbury Academic, 2020).

-Samuel Totten (ed.) *Teaching about Genocide: Issues, Approaches, and Resources* (Greenwich: Information Age Publication, 2004).

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su dužni biti nazočni na 70% predavanja.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Merlin, e-mail.

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Konzultacije, Merlin, e-mail.

NAČIN POLAGANJA ISPITA	
/	
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE	
<p>Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.</p>	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	8. 2. / 22. 2. 2024. u 10h
Ljetni	21. 6. / 5. 7. u 10h
Jesenski	26. 8. / 9. 9. 2024. u 10h
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEME
I.	Uvod.
II.	Što je Holokaust?
III.	Evolucija obrazovanja o Holokaustu na međunarodnoj razini.
IV.	Holokaust kao studij slučaja za obrazovanje o prevenciji genocida i ljudskim pravima.
V.	Arhivski izvori u nastavi povijesti.
VI.	Digitalni alati u obrazovanju o Holokaustu.
VII.	Fotografija kao povijesni izvor u nastavi povijesti o Holokaustu.
VIII.	Video materijal i film o Holokaustu u nastavi povijesti.
IX.	Svjedočanstva preživjelih u obrazovanju o Holokaustu.
X.	Pristupi obrazovanju o počiniteljima Holokausta I.
XI.	Pristupi obrazovanju o počiniteljima Holokausta II.
XII.	Lokalna povijest i obrazovanje o Holokaustu
XIII.	Kultura i politika sjećanja na Holokaust: globalni i lokalni pristupi.
XIV.	Borba protiv negiranja i distorzije Holokausta.
XV.	Zaključak.

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Identificirati i kritički evaluirati različite pristupe obrazovanju o Holokaustu i drugim genocidima.	Što je Holokaust? Evolucija obrazovanja o Holokaustu. Holokaust kao studij slučaja za obrazovanje o prevenciji genocida i ljudskim pravima. Arhivski izvori o Holokaustu u nastavi povijesti. Digitalni alati u obrazovanju o Holokaustu. Fotografija kao povijesni izvor u	Čitanje literature, predavanja, sudjelovanje u diskusiji. Individualni rad.	Sudjelovanje u diskusiji, seminarski rad.
Primijeniti različite teorijske perspektive o pedagogiji o Holokaustu u nastavi povijesti.		Čitanje literature, predavanja, sudjelovanje u diskusiji. Individualni rad.	Sudjelovanje u diskusiji, seminarski rad.
Kombinirati i modificirati različite obrazovne metode o poučavanju Holokausta i prilagoditi ih različitim dobnim skupinama		Čitanje literature, predavanja, sudjelovanje u diskusiji. Individualni rad.	Sudjelovanje u diskusiji, seminarski rad.

učenika.	nastavi povijesti o Holokaustu.		
Demonstrirati korištenje prikladnih arhivskih izvora, fotografija, digitalnih alata i video materijala pri poučavanju o Holokaustu i drugim genocidima u nastavi povijesti.	Video materijal i film o Holokaustu u nastavi povijesti. Svjedočanstva preživjelih u obrazovanju o Holokaustu. Kultura i politika sjećanja na Holokaust: globalni i lokalni pristupi. Borba protiv negiranja i distorzije Holokausta.	Čitanje literature, predavanja, sudjelovanje u diskusiji. Individualni rad.	Sudjelovanje u diskusiji, seminarski rad.

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Srednjovjekovlje u nastavi 21. stoljeća		
Studij	Sveučilišni diplomski studij <i>Povijest</i> (dvpredmetni)		
Semestar	III.		
Akadska godina	2023./2024.		
Broj ECTS-a	3		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	0+15+15		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Da		
Nositelj kolegija	izv. prof. dr. sc. Kosana Jovanović		
	Kabinet	F-446/IV	
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Prije i poslije nastave i po dogovoru e-mailom		
	Telefon	051/265-728	
	e-mail	kosana.jovanovic@uniri.hr , jovanovickosana@gmail.com	
Suradnik na kolegiju			
	Kabinet		
	Vrijeme za konzultacije		
	Telefon		
	e-mail		
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
<p>Upoznati studente s tehnikama prenošenja gradiva iz srednjovjekovne povijesti kroz primjenu interaktivnih i interdisciplinarnih metoda poučavanja. Uz to, cilj kolegija jest pokazati kako se srednjovjekovna povijest i kultura reflektiraju u različitim područjima danas, prije svega kroz modernu književnost, kulturu i popularnu kulturu, te podučiti primjenu tih izvora sa svrhom ostvarenja kreativne nastave.</p> <p>Sadržaj kolegija obuhvaća sljedeće teme:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Interaktivna lenta vremena i karte srednjega vijeka 2. Srednjovjekovna politička struktura kroz interaktivne mape 3. Učenje o svakodnevicu u srednjem vijeku putem digitalnih ilustracija, kvizova i igara 4. Feudalizam u digitalnom prikazu 5. Srednjovjekovno ratovanje kroz digitalne simulacije 6. Poučavanje problematike plemstva izradom grbova 7. Srednjovjekovlje u modernoj književnosti 8. Film kao izvor za nastavu povijesti			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
<p>Nakon odslušanog kolegija i uspješno izvršenih obveza predviđenih ovim programom, studenti će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kreativno pristupiti pripremi nastave; - pronaći podatke o srednjem vijeku na osnovu različitih izvora; - analizirati i interpretirati povijesne podatke; - kritički utvrditi povijesne perspektive; - kreirati interaktivne prezentacije, ilustracije, mape, kvizove, igre i lente vremena srednjega vijeka.			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
	X	X	X

Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
		X	X
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Pohađanje nastave	1	0	
Aktivnost na nastavi	0,5	10	
Seminari	0,5	10	
Kontinuirana provjera znanja 1	0,25	25	
Kontinuirana provjera znanja 2	0,25	25	
ZAVRŠNI ISPIT	0.5	30	
UKUPNO	3	100	
<p>Opće napomene:</p> <p>Varijanta 2 sa završnim ispitom</p> <p>Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tijekom nastave student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova. - Na završnom ispitu student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova. <p>Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:</p>			
OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI		
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova		
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova		
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova		
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova		
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova		
IV. LITERATURA			
OBVEZNA LITERATURA			
<p>1. Mills Kelly, T., Teaching history in the digital era (Ann Arbor, MI: University of Michigan Press, 2013.); e-izdanje: http://quod.lib.umich.edu/cgi/t/text/text-idx?cc=dh;c=dh;idno=12146032.0001.001;rgn=full%20text;view=toc;xc=1;g=dculture</p> <p>2. Nikolić Jakus Zrinka, Uvod u studij povijesti: historiografski praktikum (Zagreb: Leykam international, 2012.)</p> <p>3. Stradling Robert, Multiperspektivnost u nastavi povijesti: priručnik za nastavnike (pr. Silvije Devald, Draženka Kešić) (Zagreb: Srednja Europa, 2005.)</p>			
IZBORNA LITERATURA			
<p>1. Bage Grant, Narrative Matters: Teaching History through Story (London: Falmer Press, 1999.)</p> <p>2. Ćosić Slavica, „Ponavljanje povijesti metodom igre u 8. razredu osnovne škole,“ Metodika 17 (2008.): 359-363.</p> <p>3. Husbands Chris, Kitson Alison, Pendry Anna, Understanding history teaching (Philadelphia: Open University Press, 2003.)</p> <p>4. Issues in History Teaching, ur. James Arthur i Robert Phillips (London; New York: Routledge, 2000.)</p> <p>5. Phillips Ian, Teaching History (Los Angeles: SAGE Publications, 2008.)</p> <p>6. Playing with the Past, ur. Matthew W. Kapell i Andrew B. R. Elliott (New York: Bloomsbury, 2013.)</p> <p>7. Trškan Danijela, „Terenski rad u nastavi povijesti – učenje metodom otkrivanja,“ Povijest u nastavi 5-10 (2007.): 207- 216.</p>			
V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU			
POHAĐANJE NASTAVE			
Studenti su obavezni redovito pohađati nastavu.			
NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA			
Usmeno Pismeno: a) oglasna ploča			

b) web stranica Odsjeka za povijest c) e-poštom d) Merlin	
KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA	
- usmene konzultacije - e-pošta - Merlin	
NAČIN POLAGANJA ISPITA	
Pismeno.	
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE	
<p>Ispitni rokovi se određuju početkom akademske godine, a mogu se mijenjati (bolest ili službena spriječenost) tjedan dana prije. O promjenama termina ispita moguće je saznati preko oglasne ploče Odsjeka za povijest te na web stranicama fakulteta. Odjava ispita se mora izvršiti bar 24 sata prije ispita u protivnom će se smatrati da je student rok iskoristio.</p> <p>Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima! Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.</p> <p>Kontinuirana se provjera znanja provodi tijekom nastave. Studenti su dužni položiti dva međuispita (kolokvija) koji će biti uvjet, uz jedan održani i predani seminarski rad, za pristup završnom ispitu.</p>	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	29. 1. / 12. 2. 2024. u 10h
Ljetni	11. 6. / 9. 7. 2024. u 10h
Jesenski	2. 9. / 13. 9. 2024. u 10h
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEMA
1.	Uvod; Interaktivni pristup pripremi nastave povijesti; Korištenje interneta za pripremu nastave iz srednjovjekovne povijesti; Baze podataka za pripremu nastave iz srednjovjekovne povijesti; Karte srednjeg vijeka
2.	Interaktivna lenta vremena; Srednjovjekovna politička struktura kroz interaktivne mape
3.	Feudalizam u digitalnom prikazu
4.	Vježba-kolokvij 1
5.	Učenje o svakodnevicu u srednjem vijeku putem digitalnih ilustracija, kvizova i igara;
6.	Srednjovjekovno ratovanje kroz digitalne simulacije; Poučavanje problematike plemstva izradom grbova
7.	Srednjovjekovlje u modernoj književnosti; Film kao izvor za nastavu povijesti
8.	Vježba-kolokvij 2
9.	Seminarska izlaganja
10.	Seminarska izlaganja
11.	Seminarska izlaganja
12.	Seminarska izlaganja
13.	Seminarska izlaganja
14.	Seminarska izlaganja
15.	Zaključna razmatranja

POPIS TEMA za seminare

Studentima će za seminarski rad na odabir biti ponuđene teme koje su usko vezane uz gore navedene smjernice kolegija. Studenti su dužni napisati i održati kratki seminarski rad (deset stranica teksta) na jednu

od zadanih tema. Studenti su dužni pročitati jedan od ponuđenih tekstova te ga obraditi i predstaviti u skladu s uputama koje će se dati na prvom satu.

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Kreativno pristupiti pripremi nastave.	Interaktivna lenta vremena i karte srednjega vijeka Srednjovjekovna politička struktura kroz interaktivne	Individualni rad; rad u grupi; izrada i prezentacija projekata	Pismena provjera znanja (kolokvij, ispit); Zadaci izvedbe; Prezentacija.
Pronaći podatke o srednjem vijeku na osnovu različitih izvora.	mape Učenje o svakodnevici u srednjem vijeku putem digitalnih ilustracija, kvizova i igara	Individualni rad; rad u grupi; izrada i prezentacija projekata	Pismena provjera znanja (kolokvij, ispit); Zadaci izvedbe; Prezentacija.
Analizirati i interpretirati povijesne podatke.	Feudalizam u digitalnom prikazu Srednjovjekovno ratovanje kroz digitalne simulacije	Individualni rad; rad u grupi; izrada i prezentacija projekata	Pismena provjera znanja (kolokvij, ispit); Zadaci izvedbe; Prezentacija.
Kritički utvrditi povijesne perspektive.	Poučavanje problematike plemstva izradom grbova Srednjovjekovlje u modernoj književnosti	Individualni rad; rad u grupi; izrada i prezentacija projekata	Pismena provjera znanja (kolokvij, ispit); Zadaci izvedbe; Prezentacija.
Kreirati interaktivne prezentacije, ilustracije, mape, kvizove, igre i lente vremena srednjega vijeka.	Film kao izvor za nastavu povijesti	Individualni rad; rad u grupi; izrada i prezentacija projekata	Pismena provjera znanja (kolokvij, ispit); Zadaci izvedbe; Prezentacija.

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Identiteti u ranosrednjovjekovnoj Europi
Studij	Sveučilišni diplomski studij <i>Povijest</i> (dvopredmetni); Sveučilišni diplomski studij <i>Povijest i interpretacija baštine</i> (dvopredmetni)
Semestar	I., III.
Akadska godina	2023./2024.
Broj ECTS-a	3
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu.
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne
Nositelj kolegija	doc. dr. sc. Goran Bilogrivić
	Kabinet F-438
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Dostupno naknadno.
Telefon	051/265-732
e-mail	goran.bilogrivic@uniri.hr
Suradnik na kolegiju	
	Kabinet
Vrijeme za konzultacije	
Telefon	
e-mail	
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
Na kolegiju se, među ostalim, obrađuju sljedeće teme: Definiranje i objašnjenje temeljnih pojmova - identitet i etnicitet; primordijalizam i instrumentalizam, esencijalizam i konstruktivizam. Rimsko Carstvo i "barbarski narodi"; velike seobe plemena i naroda ili asimilacija?; "Bečka škola" i W. Goffart. Origo gentis, tradicijske jezgre i etnogeneza; konstruiranje ranosrednjovjekovnih identiteta kroz povijesne narative. Etnički identiteti u germanskom svijetu. Etnicitet i identitet u Bizantskome Carstvu; romanstvo, Romani i Drugi. Slaveni; dugi kontinuitet slavenskog identiteta ili njegovo formiranje kroz prizmu Bizantskog Carstva?; sklavinije i pojedinačni slavenski identiteti. Ranosrednjovjekovni identiteti i arheologija; materijalna kultura i etnicitet; arheološki nalazi i njihovo tumačenje u kontekstu identiteta; materijalni "dokazi" etniciteta?; poganstvo – kršćanstvo. Genetička i antropološka istraživanja i ranosrednjovjekovni etnicitet. Ranosrednjovjekovni identiteti i stvaranje modernih nacionalnih država; traganje za drevnim korijenima naroda; (zlo)upotreba ranosrednjovjekovnih identiteta u suvremene političke svrhe. Rodni, religijski i drugi društveni identiteti. Posebna pozornost bit će posvećena problematici i pitanjima formiranja ranosrednjovjekovnog hrvatskog identiteta: prikaz tradicionalnih tumačenja podrijetla i doseobe Hrvata; analiza sačuvanih izvora i dekonstrukcija modernih narativa; etnogeneza, postmodernizam i novi pristupi.	
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA	
Po odslušanom kolegiju studenti će biti sposobni: - objasniti i razlikovati najnovije teorije i promišljanja o ranosrednjovjekovnim etničkim identitetima - kritički vrednovati izvore i sekundarnu historiografsku literaturu - prepoznati pojedine načine na koje se ranosrednjovjekovni identiteti upotrebljavaju u političke	

svrhe te ih dekonstruirati u odnosu na primarne izvore
 - argumentirano raspravljati o različitim problemima vezanima uz ranosrednjovjekovne identitete i donositi samostalne zaključke

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X		X	X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
		X	X

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	1	0
Aktivnost u nastavi	0.2	12
Kontinuirana provjera znanja 1	0.4	24
Kontinuirana provjera znanja 2	0.4	24
Esej	1	40
UKUPNO	3	100

Opće napomene:

Tijekom semestra se pišu dva kolokvija, prisustvovanje kojima je obavezno. Mogućnosti naknadnog pisanja ili ispravaka kolokvija neće biti.

Studenti su obavezni napisati esej na odabranu temu u okviru kolegija i predati ga do zadanog roka.

Varijanta 1 bez završnog ispita

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

AMORIM, C. E. G. et al., "Understanding 6th-century barbarian social organization and migration through paleogenomics", *Nature Communications*, 9 (3547), 2018., str. 1-11.
 BUDAK, Neven, "Razvitak hrvatskog etničkog identiteta", u: Z. Nikolić Jakus (ur.), *Nova zraka u europskom svjetlu. Hrvatske zemlje u ranome srednjem vijeku (oko 550 – oko 1150)*, Zagreb: Matica hrvatska, 2015., str. 73-88.
 CURTA, Florin, "The Making of the Slavs. Slavic Ethnogenesis Revisited", u: J. Repič - A. Bartulović - K. Sajovec Altshul (ur.), *MESS and RAMSES II, Mediterranean Ethnological Summer School. Vol. 7.*, Ljubljana, 2008., str. 277-307.
 DZINO, Danijel, "Novi pristupi izučavanju ranog hrvatskog identiteta", *Radovi Zavoda za hrvatsku povijest*, 41, 2009, str. 33-54.
 GARIPZANOV, Ildar – GEARY, Patrick J. – URBAŃCZYK, Przemisław (ur.), *Franks, Northmen and Slavs: Identities and State Formation in Early Medieval Europe*, Turnhout: Brepols, 2008. (odabrana poglavlja)
 GILLET, Andrew (ur.), *On Barbarian Identity. Critical Approaches to Ethnicity in the Early Middle Ages*, Turnhout: Brepols, 2002. (odabrana poglavlja)
 LÓPEZ QUIROGA, J., KAZANSKI, M., IVANIŠEVIĆ, V. (ur.), *Entangled Identities and Otherness in Late Antique and Early Medieval Europe*, Oxford: BAR Publishing, 2017. (odabrana poglavlja)
 NOBLE, Thomas F. X. (ur.), *From Roman Provinces to Medieval Kingdoms*, London – New York: Routledge, 2006. (odabrana poglavlja)

PETKOVIĆ, N., *O čemu govorimo kada govorimo o identitetu?*, Zagreb: Disput, 2020. (odabrana poglavlja)
 SEKULIĆ, Duško, "Etničnost kao društvena konstrukcija", *Migracijske i etničke teme*, 23/4, 2007., str. 347-372.
 STOURAITIS, Ioannis, "Byzantine Romanness: From geopolitical to ethnic conceptions", u: W. Pohl et al. (ur.), *Transformations of Romanness. Early Medieval Regions and Identities*, Berlin – Boston: de Gruyter, 2018., str. 123-139.

I drugi odabrani članci i poglavlja.

IZBORNA LITERATURA

BAK, J., JARNUT, J., MONNET, P., SCHNEIDEMÜLLER, B. (ur.), *Gebrauch und Missbrauch des Mittelalters, 19.–21. Jahrhundert / Uses and Abuses of the Middle Ages: 19th-21st Century*, München: Wilhelm Fink, 2009.

BILOGRIVIĆ, Goran, "Urne, Slaveni i Hrvati. O paljevinskim grobovima i doseobi u 7. stoljeću", *Zbornik Odsjeka za povijesne znanosti Zavoda za povijesne i društvene znanosti HAZU*, 36, 2018., str. 1-17.

BRUBAKER, L., SMITH, J. M. H. (ur.) *Gender in the Early Medieval World: East and West, 300-900*, Cambridge: Cambridge University Press, 2004.

BUDAK, Neven (ur.), *Etnogeneza Hrvata*, Zagreb: Školska knjiga, 1995.

BORRI, Francesco, "White Croatia and the arrival of the Croats: an interpretation of Constantine Porphyrogenitus on the oldest Dalmatian history", *Early Medieval Europe*, 19/2, 2011., str. 204-231.

ČIČAK-CHAND, Ružica – KUMPES, Josip, *Etničnost, nacija, identitet: Hrvatska i Europa*, Zagreb: Naklada Jesenski i Turk – Hrvatsko sociološko društvo, 1998.

DZINO, Danijel, *Becoming Slav, Becoming Croat: Identity transformations in post-Roman Dalmatia*, Leiden – Boston: Brill, 2010.

FRIEDRICH, M., HARLAND, J. M. (ur.), *Interrogating the 'Germanic'. A Category and its Use in Late Antiquity and the Early Middle Ages*, Berlin – Boston: de Gruyter, 2021.

GEARY, Patrick J., *The Myth of Nations: The Medieval Origins of Europe*, Princeton – Oxford: Princeton University Press, 2002.

GEARY, P., KLANICZAY, G. (ur.), *Manufacturing Middle Ages: Entangled History of Medievalism in Nineteenth-Century Europe*, Leiden – Boston: Brill, 2013.

HERŠAK, Emil (ur.), *Etničnost i povijest*, Zagreb: Institut za migracije i narodnosti – Naklada Jesenski i Turk – Hrvatsko sociološko društvo, 1999.

MALEŠEVIĆ, Siniša, *Sociologija etniciteta*, Beograd: Fabrika knjiga, 2009. (odabrana poglavlja)

MARGETIĆ, Lujo, *Dolazak Hrvata*, Split: Književni krug, 2001.

I drugi odabrani članci i poglavlja.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su obavezni prisustvovati na 70% sati. Prisutnost na nastavi mora biti aktivna. To znači da se od studenata očekuje da dolaze spremni na nastavu i da odrade sve prethodno zadane obaveze i zadatke. Za svako će im predavanje biti dodijeljena određena literatura koju će morati pročitati, kako bi ju mogli sažeto usmeno predstaviti i o njoj raspravljati.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Merlin, oglasna ploča, web stranice, elektronička pošta.

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Studenti mogu kontaktirati nastavnika:

- osobno u vrijeme konzultacija
- elektroničkom poštom

NAČIN POLAGANJA ISPITA

-

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.

ISPITNI ROKOVI

Zimski	8. 2. / 22. 2. 2024. u 11h
Ljetni	27. 6. / 11. 7. 2024. u 11h
Jesenski	27. 8. / 10. 9. 2024. u 11h

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
1.	Uvod u kolegij.
2.	Identitet i etnicitet – temeljni pojmovi i koncepti. (tekstovi 01)
3.	Velika seoba naroda i etnogeneza. (02)
4.	Barbarski identiteti na Zapadu – Romani i Germani. (03)
5.	Slaveni i slavizacija. (04)
6.	Etnicitet i identitet u Bizantskome Carstvu. (05)
7.	Kolokvij 1
8.	Rodni, religijski i drugi društveni identiteti. (06) Rok za prijavu teme eseja.
9.	Ranosrednjovjekovni identiteti i arheologija I (07)
10.	Ranosrednjovjekovni identiteti i arheologija II (08)
11.	Genetička i antropološka istraživanja i ranosrednjovjekovni etnicitet. (09)
12.	Kolokvij 2
13.	Ranosrednjovjekovni identiteti i moderne nacije. (10)
14.	Identiteti u ranosrednjovjekovnoj Hrvatskoj I (11) Rok za predaju eseja.
15.	Identiteti u ranosrednjovjekovnoj Hrvatskoj II (12)

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Objasniti i razlikovati najnovije teorije i promišljanja o ranosrednjovjekovnim etničkim identitetima.	Definiranje i objašnjenje temeljnih pojmova - identitet i etnicitet; primordijalizam i instrumentalizam,	<ul style="list-style-type: none"> - predavanja - rasprava 	<ul style="list-style-type: none"> - kolokviji - sudjelovanje u raspravi
Kritički vrednovati izvore i sekundarnu historiografsku literaturu.	esencijalizam i konstruktivizam. Rimsko Carstvo i "barbarski narodi"; velike seobe plemena i naroda ili asimilacija?; "Bečka škola" i W. Goffart.	<ul style="list-style-type: none"> - predavanja - rasprava - rad na izvorima (samostalni i grupni) - pisanje eseja 	<ul style="list-style-type: none"> - kolokviji - sudjelovanje u raspravi - esej
Prepoznati pojedine načine na koje se ranosrednjovjekovni identiteti upotrebljavaju u političke svrhe te ih dekonstruirati u odnosu na primarne izvore.	Origo gentis, tradicijske jezgre i etnogeneza; konstruiranje ranosrednjovjekovnih identiteta kroz povijesne narative.	<ul style="list-style-type: none"> - predavanja - rasprava - rad na izvorima (samostalni i grupni) - pisanje eseja 	<ul style="list-style-type: none"> - sudjelovanje u raspravi - esej
Argumentirano raspravljati o različitim problemima vezanima uz ranosrednjovjekovne identitete i donositi samostalne zaključke.	Etnički identiteti u germanskom svijetu. Etnicitet i identitet u Bizantskome Carstvu; romanstvo, Romani i Drugi. Slaveni; dugi kontinuitet slavenskog identiteta ili njegovo formiranje kroz prizmu	<ul style="list-style-type: none"> - predavanja - rasprava - pisanje eseja 	<ul style="list-style-type: none"> - kolokviji - sudjelovanje u raspravi - esej

	<p>Bizantskog Carstva?; sklavinije i pojedinačna slavenski identiteti.</p> <p>Ranosrednjovjekovni identiteti i arheologija; materijalna kultura i etnicitet; arheološki nalazi i njihovo tumačenje u kontekstu identiteta; materijalni "dokazi" etniciteta?; poganstvo – kršćanstvo.</p> <p>Genetička i antropološka istraživanja i ranosrednjovjekovni etnicitet.</p> <p>Ranosrednjovjekovni identiteti i stvaranje modernih nacionalnih država; traganje za drevnim korijenima naroda; (zlo)upotreba ranosrednjovjekovnih identiteta u suvremene političke svrhe.</p> <p>Rodni, religijski i drugi društveni identiteti.</p> <p>Problematika formiranja ranosrednjovjekovnog hrvatskog identiteta.</p>		
--	--	--	--